

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი

მათემატიკის დეპარტამენტი

მარიკა ეცადაშვილი

ფურიეს შეუღლებული მწკრივების კრებადობისა და

თანაბარი კრებადობის შესახებ

(სამაგისტრო ნაშრომი)

ხელმძღვანელი: თსუ-ს ასოც.პროფ.

ფიზ. მათ. მეცნ. დოქტორი

თეიმურაზ ახოზაძე

2016 წელი

§1. შესავალი

ვთქვათ, f ფუნქცია უწყვეტი და 2π -პერიოდული ფუნქციაა,

$$\frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} (a_k \cos kt + b_k \sin kt) \quad (0)$$

მისი ფურიეს მწკრივია, ხოლო, $S_n(x, f)$ ამ მწკრივის n -კერძო ჯამია.

$\delta_n(x, f)$ -ით აღვნიშნოთ f ფუნქციის ფურიეს შეუღლებული მწკრივის n -კერძო ჯამი. ამასთან $f(t) \in L(0, 2\pi)$ ფუნქციისათვის ვიგულისხმობთ, რომ

$$\Phi(n) = \min \left\{ n, \inf_{\substack{x \in [0, 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \frac{\int_0^{2\pi} |f(t)| dt}{\int_a^b f(x+t) \cos nt dt} \right\}, \quad (n=1, 2, 3, \dots).$$

$\omega(\delta, f)$ -ით აღვნიშნოთ f ფუნქციის უწყვეტობის მოდული, ანუ

$$\omega(\delta, f) = \sup_{|x_1 - x_2| \leq \delta} |f(x_1) - f(x_2)|, \quad x_1, x_2 \in [0, 2\pi].$$

ქვემოთ დაგვჭირდება მიმდევრობის წერტილში თანაბარი კრებადობის ცნება: ვიტყვით, რომ f_n ფუნქციათა მიმდევრობა არის თანაბრად კრებადი x_0 წერტილში A რიცხვისაკენ, თუ ყოველი $\varepsilon > 0$ რიცხვისათვის არსებობს ისეთი $\delta(\varepsilon) > 0$ და $N(\varepsilon) > 0$ რიცხვები, რომ ნებისმიერი $x \in (x_0 - \delta(\varepsilon), x_0 + \delta(\varepsilon))$ და ნებისმიერი $n \in N$, რომლისთვისაც $n > N(\varepsilon)$, გვექნება

$$|f_n(x) - A| < \varepsilon.$$

დავუშვათ, $E_n(f)$ f ფუნქციის საუკეთესო მიახლოებაა ტრიგონომეტრიული პოლინომებით, რომელთა რიგი არ აღემატება n -ს, ანუ

$$E_n(f) = \inf_{T_n} \max_x |f(x) - T_n(x)|,$$

სადაც T_n წარმოადგენს ნებისმიერ ტრიგონომეტრიულ პოლინომს, რომლის რიგიც არ აღემატება n -ს.

ცნობილია, რომ უწყვეტი ფუნქციის ფურიეს მწკრივი არა თუ თანაბრად კრებადია, არამედ, შესაძლებელია, განშლადიც იყოს ([1], გვ.130-137). ამიტომ, არსებობს სხვადასხვა საკმარისი ნიშანი, რომლებიც უზრუნველყოფს უწყვეტი ფუნქციის ფურიეს ტრიგონომეტრიული მწკრივის თანაბრად კრებადობას. ეს დამატებითი პირობები ძირითადად იყოფა სამ ჯგუფად:

- 1) პირობები, რომლებიც ეხება მხოლოდ ფურიეს მწკრივის კოეფიციენტებს.
- 2) პირობები, რომლებიც ეხება მხოლოდ ფუნქციას.
- 3) შერეული ტიპის პირობები, ანუ, ისეთი პირობები, რომლებიც ზღუდავს როგორც ფუნქციას, ისე მის ფურიეს კოეფიციენტებს.

დავიწყოთ პირველი ჯგუფის პირობებით.

ჯერ კიდევ 1906 წელს ფატუმ [2] დაამტკიცა მთელი რიგი მნიშვნელოვანი დებულებები ფურიეს ტრიგონომეტრიულ მწკრივებთან დაკავშირებით, რომელთა ფურიეს კოეფიციენტებს ჰქონდა $o(1/n)$ რიგი. აღსანიშნავია, რომ მისი მრავალი დებულება რჩება ძალაში, ფურიეს კოეფიციენტებისათვის, რომელთათვისაც სრულდება პირობა

$$\sum_{k=1}^n k(|a_k| + |b_k|) = o(n).$$

1932 წელს პელიმ [3] დაამტკიცა, რომ უწყვეტი ფუნქციის ფურიეს მწკრივი არაუარყოფითი ფურიეს კოეფიციენტებით თანაბრად კრებადია.

მოგვიანებით სასმა [4] გააუმჯობესა პელის ეს დებულება. დაამტკიცა რა, რომ თუ f ფუნქცია უწყვეტია და მისი ფურიეს კოეფიციენტები აკმაყოფილებენ პირობას $na_n \geq -c$, $nb_n \geq -c$, სადაც $c > 0$, მაშინ f ფუნქციის ფურიეს მწკრივი თანაბრად კრებადია.

მეორე ჯგუფის პირობებს მიეკუთვნება, მაგალითად, დინი-ლიფშიცის (იხ.მაგ. [5], გვ. 108) პირობები ფურიეს მწკრივის თანაბარი კრებადობის შესახებ. კერძოდ, 2π -პერიოდული, უწყვეტი f ფუნქციის ფურიეს მწკრივი თანაბრად კრებადია, თუ f -ის უწყვეტობის მოდულს აქვს რიგი $O\left\{1/(\log \frac{1}{\delta})\right\}$ ($\delta \rightarrow +0$). ლებეგმა [6] (იხ. ასევე, [1]) გააუმჯობესა დინი-ლიფშიცის ნიშანი და დაამტკიცა, რომ

$$\|f(\cdot) - S_n(\cdot, f)\|_c \leq C E_n(f) \ln n,$$

სადაც C - აბსოლუტური კონსტანტაა.

დინი-ლიფშიცის პირობის სხვა მიმართულებით განზოგადება მოგვცა სალემმა [7]. ამ ჯგუფის შედეგებს მიეკუთვნება ჟორდანის ნიშანი (იხ. [5], 98) სასრული ვარიაციის ფუნქციებზე და ა. შ.

1953 წელს ნეშმა [8] შემოიღო $\bar{\Phi}$ ფუნქციათა კლასი.

ვთქვათ, Φ არის დადებითი ფუნქცია ნატურალური არგუმენტით. ვიტყვი, რომ უწყვეტი, 2π -პერიოდული f ფუნქცია ეკუთვნის $\bar{\Phi}$ კლასს, თუ

$$\left| \int_a^b f(x+t) \cos nt \, dt \right| \leq \frac{1}{\Phi(n)}, \quad n \in N$$

თანაბრად $x \in [0, 2\pi]$, a, b , ($|b - a| \leq 2\pi$)- ის მიმართ.

ნეშმა [8] დაამტკიცა, რომ თუ უწყვეტი, 2π -პერიოდული f ფუნქცია ეკუთვნის $\bar{\Phi}$ კლასს, სადაც

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\Phi(n)}{n} = +\infty,$$

მაშინ $f \equiv 0$. ამიტომ, ბუნებრივია, ვივარაუდოთ, რომ $\Phi(n) = O(n)$. ამავე ნაშრომში ნეშმა დაამტკიცა თეორემა შერეული ტიპის პირობებით, საიდანაც მიიღება $\bar{\Phi}$ კლასის ფუნქციათა ფურიეს მწკრივის თანაბრად კრებადობის სხვადასხვა ნიშანი.

1954 წელს მ.სატომ [9], (იხ. [1], გვ. 299) დააზუსტა ნეშის ნაჩვენები ნიშანი, კერძოდ, მან დაამტკიცა შემდეგი

თეორემა. ვთქვათ, $f \in \bar{\Phi}$, მაშინ არსებობს ისეთი დადებითი A , B და C მუდმივები, რომ

$$\|S_n(\cdot, f) - f(\cdot)\|_c \leq \omega\left(\frac{1}{n}, f\right) \left[A \ln \theta(n) + B \ln \frac{n}{\Phi(n)} \right] + \frac{C}{\theta(n)},$$

სადაც θ - მონოტონურად ზრდადი ფუნქციაა და $1 \leq \theta(n) \leq \Phi(n)$.

შერეული ტიპის პირობებს მიეკუთვნება ა. ზახაროვის ([10]) ქვემოთ მოცემული A და B თეორემები ფურიეს მწკრივის კრებადობისა და თანაბრად კრებადობის შესახებ.

ვთქვათ,

$$F(x) = \int_0^x \left[f(t) - \frac{a_0}{2} \right] dt,$$

$$\Phi(n) = \min \left\{ n, \inf_{\substack{x \in [0, 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \frac{\int_0^{2\pi} |f(t)| dt}{\int_a^b f(x+t) \cos nt dt} \right\}, \quad (n=1, 2, 3, \dots)$$

და

$$m_x(\delta; q) = \sup_{0 \leq h \leq \delta} \sup_{0 \leq t \leq \frac{q(n)}{\Phi(n)}} |F(x+h+t) + F(x-h-t) - 2F(x+t) - \\ - F(x+h-t) - F(x-h-t) + 2F(x-t)| = \sup_{0 \leq h \leq \delta} \sup_{0 \leq t \leq \frac{q(n)}{\Phi(n)}} \left| \int_0^h \{f(x+t+u) - \right. \\ \left. - f(x+t-u) - f(x-t+u) + f(x-t-u)\} du \right|. \quad (1 \leq q(n) \leq \Phi(n))$$

თეორემა A.

ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და x წერტილში სრულდება პირობა:

$$\int_0^t \{f(x+u) + f(x-u) - 2f(x)\} du = o(t), \quad t \rightarrow 0.$$

თუ არსებობს $q(n)$ მიმდევრობა ისეთი, რომ $q(n) \rightarrow \infty$, $\frac{q(n)}{\Phi(n)} \rightarrow 0$ და

$$n \cdot m_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o(t), \quad n \rightarrow \infty,$$

მაშინ $f(t)$ ფუნქციის ფურიეს მწკრივი x წერტილში კრებადია $f(x)$ -კენ.

თეორემა B.

ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და არსებობს $q(n)$ მიმდევრობა ისეთი, რომ $q(n) \rightarrow \infty$, $\frac{q(n)}{\Phi(n)} \rightarrow 0$, $n \rightarrow \infty$, და ნებისმიერ (x_n) და (τ_n) მიმდევრობისათვის, რომლისთვისაც

$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ და $\lim_{n \rightarrow \infty} \tau_n = 0$, სრულდება პირობები :

$$\sup_{\tau \in [-\tau_n, \tau_n]} |f(x_n + \tau) - f(x_n)| = o(1), \quad n \rightarrow \infty,$$

$$n \cdot m_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o(t), \quad n \rightarrow \infty.$$

მაშინ $f(t)$ ფუნქციის ფურიეს მწკრივი თანაბრად კრებადია x წერტილში.

სამაგისტრო ნაშრომის მიზანია ზახაროვის აღნიშნული დებულებების განზოგადება შეუღლებული ტრიგონომეტრიული მწკრივებისათვის.

§2. ძირითადი დებულებები

ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$. რიცხვთა ნებისმიერი $q(n)$ ($1 \leq q(n) \leq \Phi(n)$) მიმდევრობისათვის განვსაზღვროთ :

$$\tilde{m}_x(\delta; q) = \sup_{0 \leq h \leq \delta} \sup_{0 \leq t \leq \frac{q(n)}{\Phi(n)}} \left| \int_0^h \Psi_x(\tau + h) + \Psi_x(\tau - h) - 2\Psi_x(\tau) du \right|,$$

სადაც $\Psi_x(t) = \frac{1}{2}[f(x+t) - f(x-t)]$. აგრეთვე ვიგულისხმობთ, რომ

$$\tilde{f}\left(x; \frac{\pi}{n}\right) = -\frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^{-\frac{\pi}{n}} + \int_{\frac{\pi}{n}}^{\pi} \right) \frac{f(x+t) - f(x-t)}{2tg \frac{t}{2}} dt$$

სამართლიანია

თეორემა 1.

ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$. ვიგულისხმობთ, რომ x წერტილში შესრულებულია პირობა

$$\int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau = o(t), \text{ როცა } t \rightarrow 0. \quad (1)$$

თუ არსებობს ისეთი $q(n)$ მიმდევრობა, რომ $q(n) \rightarrow \infty, \frac{q(n)}{\Phi(n)} \rightarrow 0$ და

$$n \cdot \tilde{m}_{x_n}\left(\frac{1}{n}, q\right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o(1), \quad n \rightarrow \infty, \quad (2)$$

მაშინ

$$\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f}(x, \frac{\pi}{n}) \rightarrow o, \quad n \rightarrow \infty. \quad (3)$$

აღსანიშნავია, რომ თუ (1) და (2) პირობები x -ის მიმართ თანაბრად სრულდება, მაშინ (3)-ში მისწრაფება, ასევე, თანაბარია.

შევნიშნოთ, რომ ადგილი აქვს თეორემა (1)-ის ანალოგს წერტილში თანაბარი კრებადობისთვის, კერძოდ, სამართლიანია:

თეორემა 2. ვთქვათ $f(t) \in L(0; 2\pi)$. დავუშვათ აგრეთვე, რომ x წერტილისკენ კრებადი ყოველი (x_n) მიმდევრობისთვის სრულდება პირობა :

$$\int_0^t \{f(x_n + u) - f(x_n - u)\} du = o(t), \quad t \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty. \quad (4)$$

ვიგულისხმობთ, რომ არსებობს ისეთი $q(n)$ მიმდევრობა, რომლისთვისაც

$$q(n) \rightarrow \infty, \quad \frac{q(n)}{\phi(n)} \rightarrow 0$$

და

$$n \cdot \tilde{m}_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\phi(n)} = o(1), \quad n \rightarrow \infty. \quad (5)$$

მაშინ

$$\tilde{S}_n(x_n, f) - \tilde{f}(x_n, \frac{\pi}{n}) \rightarrow o(1), \quad n \rightarrow \infty. \quad (6)$$

ამის გარდა, ადგილი აქვს შემდეგ დებულებას.

თეორემა 3. ვთქვათ $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და არსებობს ისეთი $q(n)$ მიმდევრობა, რომ $q(n) \rightarrow \infty, \frac{q(n)}{\phi(n)} \rightarrow 0$. ვიგულისხმობთ აგრეთვე, რომ ნებისმერი x_n და τ_n მიმდევრობებისათვის, რომელთათვისაც $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ და $\lim_{n \rightarrow \infty} \tau_n = 0$, სრულდება პირობები:

$$\sup_{\tau \in [-\tau_n, \tau_n]} |f(x_n + \tau) - f(x_n)| = o(t), \quad n \rightarrow \infty, \quad (7)$$

$$n \cdot \tilde{m}_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o(t) \quad (1), \quad n \rightarrow \infty. \quad (8)$$

მაშინ x წერტილში $\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f} \left(x, \frac{\pi}{n} \right)$ თანაბრად კრებადია 0-კენ, როცა $n \rightarrow \infty$.

§3. ძირითადი დებულების შედეგები

შედეგი 1.1 ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და

$$a_n = o \left(\frac{e^{(lnn)^\alpha}}{n} \right), \quad b_n = o \left(\frac{e^{(lnn)^\alpha}}{n} \right), \quad (0 \leq \alpha \leq 1)$$

და x წერტილში სრულდება პირობა

$$f(x+t) - f(x) = o \left(\frac{1}{\left(\ln \frac{1}{|t|} \right)^\alpha} \right), \quad t \rightarrow 0, \quad (9)$$

მაშინ

$$\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f} \left(x, \frac{\pi}{n} \right) \rightarrow o(1), \quad n \rightarrow \infty.$$

დამტკიცება. (9) შეფასებიდან მივიღებთ

$$\left| \int_a^b f(x+t) \cos nt dt \right| \leq c \sum_{\substack{k=1 \\ n \neq k}}^{\infty} \frac{e^{(lnk)^\alpha}}{k|n-k|}$$

მართლაც,

$$f(t) \sim \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} a_k \cos kt + b_k \sin kt.$$

გვაქვს:

$$\begin{aligned} \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x+t) \cos kt dt \\ &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\tau) \cos k(\tau-x) d\tau = \int_{-\pi}^{\pi} f(\tau) \cos k\tau d\tau = -\frac{\sin nx}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\tau) \sin k\tau d\tau \\ &= \cos nx a_n - \sin nx b_n. \end{aligned}$$

ამიტომ

$$\begin{aligned} \int_a^b f(x+t) \cos nt dt = \\ \frac{a_0}{2} \int_a^b \cos nt dt + \cos nx \sum_{k=1}^{\infty} \int_a^b \cos nt \cos kt a_k - \sin nx \sum_{k=1}^{\infty} \int_a^b \cos nt \sin kt \cdot b_k. \end{aligned}$$

ამის გარდა,

$$\int_a^b \cos nt dt = -\frac{\sin nt}{n} \Big|_a^b$$

$$\begin{aligned} \left| \int_a^b f(x+t) \cos nt dt \right| &\leq \frac{c}{n} + \frac{1}{2} \left| \sum_{k=1}^{\infty} a_k \cos(n-k) t dt \right| + \frac{1}{2} \left| \sum_{k=1}^{\infty} \cos(n+k) t dt \right| + \\ &+ \frac{1}{2} \left| \sum_{k=1}^{\infty} a_k \int_a^b \sin(n-k) t dt \right| + \frac{1}{2} \sum_{k=1}^{\infty} a_k \int_a^b \sin(n+x) t dt \leq \sum_{k=1}^{\infty} a_k \frac{c}{|n-k|} + \frac{c}{n} \leq \\ &\leq C \sum_{\substack{k=1 \\ n \neq k}}^{\infty} \frac{e^{(lnk)^\alpha}}{k|n-k|}. \end{aligned}$$

შევაფასოთ უკანასკნელი ჯამის სამი შემადგენელი ნაწილი. პირველი -

$$\sum_{k=1}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{k(n-k)} \leq c \frac{e^{(\ln n)^\alpha}}{n} \ln n;$$

მეორე -

$$\begin{aligned} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor + 1}^{2n} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{k|n-k|} &\leq \frac{4}{n} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor + 1}^{2n} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{|n-k|} = \frac{4}{n} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor + 1}^{n-1} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{|n-k|} + \frac{4}{n} \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{|n-k|} \leq \\ &\leq \frac{c}{n} e^{(\ln k)^\alpha} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor + 1}^{n-1} \frac{1}{|n-k|} + \frac{c}{n} e^{(\ln n)^\alpha} \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{1}{|n-k|} \leq \frac{c}{n} e^{(\ln n)^\alpha} \sum_{m=1}^{n-\lfloor \frac{n}{2} \rfloor - 1} \frac{1}{m} = \\ &= \frac{c}{n} e^{(\ln n)^\alpha} \ln n; \end{aligned}$$

მესამე -

$$\begin{aligned} \sum_{k=2n+1}^{\infty} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{k(n-k)} &\leq \\ &\leq 2 \sum_{k=2n+1}^{\infty} \frac{e^{(\ln k)^\alpha}}{k^2} \leq c \int_n^{\infty} \frac{e^{(\ln x)^\alpha}}{x^2} dx \leq c \int_n^{\infty} \frac{d}{dx} \left(-\frac{e^{(\ln x)^\alpha}}{x} \ln x \right) dx = \\ &= c \frac{e^{(\ln n)^\alpha}}{n} \ln n. \end{aligned}$$

მართლაც,

$$\begin{aligned} - \left[(e^{(\ln x)^\alpha})' \cdot \frac{\ln x}{x} + e^{(\ln x)^\alpha} \frac{\frac{1}{x} \cdot x - \ln x \cdot 1}{x^2} \right] &= \left[(e^{(\ln x)^\alpha}) \cdot \alpha \cdot (\ln x)^{\alpha-1} \frac{\ln x}{x^2} + e^{(\ln x)^\alpha} \frac{1-\ln x}{x^2} \right] = \\ &= \frac{e^{(\ln x)^\alpha}}{x^2} \ln x - \frac{e^{(\ln x)^\alpha}}{x^2} \cdot \alpha \cdot (\ln x)^\alpha - \frac{e^{(\ln x)^\alpha}}{x^2} \geq c \frac{e^{(\ln x)^\alpha}}{x^2} \ln x. \end{aligned}$$

მესამე ჯამის შეფასებისას ასევე გამოვიყენეთ მწკრივის კრებადობის ინტეგრალური ნიშანი.

მიღებული თანაფარდობებიდან მივიღებთ, რომ

$$\sup_{\substack{x \in [0; 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \left| \int_a^b f(x+t) \cos nt dt \right| \leq c \frac{e^{(l\ln)^\alpha}}{n} l\ln.$$

ამიტომ $\Phi(n)$ –ის განსაზღვრებიდან გამომდინარეობს

$$c \frac{n}{e^{(l\ln)^\alpha} l\ln} \leq \Phi(n) \leq n. \quad (10)$$

მართლაც,

$$\Phi(n) = \min \left\{ n, \inf_{\substack{x \in [0, 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \frac{\int_0^{2\pi} |f(t)| dt}{\int_a^b f(x+t) \cos nt dt} \right\} = \quad (n=1, 2, 3, \dots).$$

$$= \min \left\{ n, \frac{\int_0^{2\pi} |f(t)| dt}{\sup_{\substack{x \in [0, 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \int_a^b f(x+t) \cos nt dt} \right\} \geq \min \left\{ n, c \frac{e^{(l\ln)^\alpha} l\ln}{n} \right\} = c \frac{e^{(l\ln)^\alpha} l\ln}{n}.$$

ვთქვათ, $q(n) = l\ln$. მაშინ (9), (10)-დან მივიღებთ :

$$\begin{aligned} \widetilde{m}_x \left(\frac{1}{n}, q \right) &= \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{l\ln}{\Phi(n)}} = \frac{1}{2} \left| \int_0^h [f(x+\tau+h) - f(x-\tau-h) + f(x+\tau-h) - \right. \\ &\quad \left. - f(x-\tau+h) - 2f(x+\tau) + 2f(x-\tau)] d\tau \right| \leq \\ &\leq \frac{1}{2} \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{l\ln}{\Phi(n)}} \int_a^b [|f(x+\tau+h) - f(x+\tau)| + |f(x-\tau) - f(x-\tau-h)| + \\ &+ |f(x_n+\tau-h) - f(x_n-\tau)| + |f(x_n-\tau) - f(x_n-\tau+h)|] d\tau = \end{aligned}$$

$$= o\left(\sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \int_0^h \frac{1}{\left(\ln \frac{1}{|u|}\right)^\alpha} du\right), \quad n \rightarrow \infty.$$

თავის მხრივ,

$$\int_0^{\frac{1}{n}} \frac{du}{\left(\ln \frac{1}{|u|}\right)^\alpha} = - \int_{+\infty}^u \frac{dt}{(\ln t)^\alpha \cdot t^2} = \int_n^{+\infty} \frac{dt}{t^2 \cdot (\ln t)^\alpha} \leq \frac{1}{(\ln n)^\alpha} \int_n^{+\infty} \frac{1}{t^2} = \frac{1}{n(\ln n)^\alpha}. \quad (11)$$

უკანასკნელიდან და (3) შეფასებიდან მივიღებთ :

$$n \cdot \tilde{m}_x\left(\frac{1}{n}, q\right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o\left(\frac{1}{n(\ln n)^\alpha} \cdot \ln \frac{n}{\Phi(n)}\right) = o(1).$$

აქედან გამომდინარეობს, რომ სრულდება თეორემა 1-ის (2) პირობა. ამის გარდა, (2)-ის გათვალისწინებით მივიღებთ

$$\int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau = o(t), \quad t \rightarrow 0.$$

რადგან თეორემა 1-ის ორივე პირობა სრულდება, ამიტომ მივიღებთ, რომ

$$\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) \rightarrow o(1), \quad n \rightarrow \infty.$$

შედეგი 1.2 ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და

$$a_n = o\left(\frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha}}{n}\right), \quad b_n = o\left(\frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha}}{n}\right), \quad (\alpha \geq 1) \quad (12)$$

და x წერტილში სრულდება პირობა

$$f(x+t) - f(x) = o\left(\frac{1}{\left(\ln\ln\frac{1}{|t|}\right)^\alpha}\right), \quad t \rightarrow 0. \quad (13)$$

მაშინ

$$\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) \rightarrow o(1), \quad n \rightarrow \infty.$$

დამტკიცება. (12) შეფასებიდან მივიღებთ

$$\left| \int_a^b f(x+t) \cos nt dt \right| \leq c \sum_{\substack{k=1 \\ n \neq k}}^{\infty} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{k|n-k|}.$$

მართლაც,

$$f(t) \sim \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} a_k \cos kt + b_k \sin kt,$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x+t) \cos kt dt &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\tau) \cos k(\tau-x) d\tau = \cos nx \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\tau) \cos k\tau d\tau = \\ &= -\frac{\sin nx}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(\tau) \sin k\tau d\tau = \cos nx a_n - \sin nx b_n; \end{aligned}$$

$$\int_a^b f(x+t) \cos nt dt =$$

$$\frac{a_0}{2} \int_a^b \cos nt dt + \cos nx \sum_{k=1}^{\infty} \int_a^b \cos nt \cos kta_k - \sin nx \sum_{k=1}^{\infty} \int_a^b \cos nt \sin kt \cdot b_k;$$

$$\int_a^b \cos nt dt = -\frac{\sin nt}{n} \Big|_a^b;$$

$$\begin{aligned} \left| \int_a^b f(x+t) \cos nt dt \right| &\leq \frac{c}{n} + \frac{1}{2} \left| \sum_{k=1}^{\infty} a_k \cos(n-k) t dt \right| + \frac{1}{2} \left| \sum_{k=1}^{\infty} \cos(n+k) t dt \right| + \\ &+ \frac{1}{2} \left| \sum_{k=1}^{\infty} a_k \int_a^b \sin(n-k) t dt \right| + \frac{1}{2} \sum_{k=1}^{\infty} a_k \int_a^b \sin(n+x) t dt \leq \sum_{k=1}^{\infty} a_k \frac{c}{|n-k|} + \frac{c}{n} \leq \\ &\leq C \sum_{\substack{k=1 \\ n \neq k}}^{\infty} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{k|n-k|}. \end{aligned}$$

შევაფასოთ სამი ჯამი. პირველი -

$$\sum_{k=1}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{k(n-k)} \leq c \frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha}}{n} \ln n;$$

მეორე -

$$\begin{aligned} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor+1}^{2n} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{k|n-k|} &\leq \frac{4}{n} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor+1}^{2n} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{|n-k|} = \frac{4}{n} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor+1}^{n-1} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{|n-k|} + \\ &+ \frac{4}{n} \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{|n-k|} \leq \frac{C}{n} e^{(\ln \ln k)^\alpha} \sum_{k=\lfloor \frac{n}{2} \rfloor+1}^{n-1} \frac{1}{|n-k|} + \\ &+ \frac{C}{n} e^{(\ln \ln n)^\alpha} \sum_{k=n+1}^{2n} \frac{1}{|n-k|} \leq \frac{C}{n} e^{(\ln \ln n)^\alpha} \sum_{m=1}^{n-\lfloor \frac{n}{2} \rfloor-1} \frac{1}{m} = \frac{C}{n} e^{(\ln \ln n)^\alpha} \ln n; \end{aligned}$$

მესამე -

$$\begin{aligned} \sum_{k=2n+1}^{\infty} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{k(n-k)} &\leq 2 \sum_{k=2n+1}^{\infty} \frac{e^{(\ln \ln k)^\alpha}}{k^2} \leq c \int_n^{\infty} \frac{e^{(\ln \ln x)^\alpha}}{x^2} dx \leq \\ &\leq C \int_n^{\infty} \frac{d}{dx} \left(-\frac{e^{(\ln \ln x)^\alpha}}{x} \ln x \right) dx = c \frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha}}{n} \ln n. \end{aligned}$$

მიღებული შეფარდებიდან მივიღებთ, რომ

$$\sup_{\substack{x \in [0; 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \left| \int_a^b f(x+t) \cos nt dt \right| \leq c \frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha}}{n} \ln n$$

ხოლო $\Phi(n)$ -ის განსაზღვრებიდან გამომდინარეობს

$$c \frac{n}{e^{(\ln \ln n)^\alpha} \ln n} \leq \Phi(n) \leq n \quad (14)$$

მართლაც,

$$\Phi(n) = \min \left\{ n, \inf_{\substack{x \in [0, 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \frac{\int_0^{2\pi} |f(t)| dt}{\int_a^b f(x+t) \cos nt dt} \right\} = \quad (n=1, 2, 3, \dots).$$

$$= \min \left\{ n, \sup_{\substack{x \in [0, 2\pi] \\ |b-a| \leq 2\pi}} \frac{\int_0^{2\pi} |f(t)| dt}{\int_a^b f(x+t) \cos nt dt} \right\} \geq \min \left\{ n, c \frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha} \ln n}{n} \right\} = c \frac{e^{(\ln \ln n)^\alpha} \ln n}{n}$$

ვთქვათ, $q(n) = \ln n$. მაშინ (13), (14)-დან მივიღებთ :

$$\begin{aligned} \widetilde{m}_x \left(\frac{1}{n}, q \right) &= \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln n}{\Phi(n)}} = \frac{1}{2} \left| \int_0^h [f(x+\tau+h) - f(x-\tau-h) + f(x+\tau-h) - \right. \\ &\quad \left. - f(x-\tau+h) - 2f(x+\tau) + 2f(x-\tau)] d\tau \right| \leq \\ &\leq \frac{1}{2} \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln n}{\Phi(n)}} \int_a^b [|f(x+\tau+h) - f(x+\tau)| + |f(x-\tau) - f(x-\tau-h)| + \\ &+ |f(x_n+\tau-h) - f(x_n-\tau)| + |f(x_n-\tau) - f(x_n-\tau+h)| d\tau] = \\ &= o \left(\sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \int_0^h \frac{1}{(\ln \ln \frac{1}{|u|})^\alpha} du \right), \quad n \rightarrow \infty. \end{aligned}$$

თავის მხრივ,

$$\int_0^{\frac{1}{n}} \frac{du}{(\ln \ln \frac{1}{|u|})^\alpha} = - \int_{+\infty}^u \frac{dt}{(\ln \ln t)^\alpha \cdot t^2} = \int_n^{+\infty} \frac{dt}{t^2 \cdot (\ln \ln t)^\alpha} \leq \frac{1}{(\ln \ln n)^\alpha} \int_n^{+\infty} \frac{1}{t^2} = \frac{1}{n(\ln \ln n)^\alpha} \quad (15)$$

უკანასკნელიდან და (3) შეფასებიდან მივიღებთ :

$$n \cdot \tilde{m}_x \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o \left(\frac{1}{n(\ln \ln n)^\alpha} \cdot \ln \frac{n}{\Phi(n)} \right) = o(1).$$

აქედან გამომდინარეობს, რომ სრულდება თეორემა 1-ის (2) პირობა. ამის გარდა, (13)-ის გათვალისწინებით მივიღებთ

$$\int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau = o(t), \quad t \rightarrow 0.$$

რადგან თეორემა 1-ის ორივე პირობა სრულდება, ამიტომ მივიღებთ, რომ

$$\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) \rightarrow o(1), \quad n \rightarrow \infty.$$

შედეგი 3.1. თუ ფუნქცია $f \in L(0; 2\pi)$ და

$$f(t) - f'(t) = o \left(\frac{1}{\ln \frac{1}{|t-t'|}} \right), \quad t, t' \rightarrow x, \quad (16)$$

მაშინ x წერტილში $\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) = o(1)$, $n \rightarrow \infty$.

დამტკიცება. ვთქვათ $q(n) = \ln \Phi(n)$. მაშინ ნებისმიერი (x_n) მიმდევრობისთვის, რომლისთვისაც $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$, $m_x(\delta, q)$ -ისა და $\Psi_{x_n}(t)$ -ის განსაზღვრებებიდან გამომდინარეობს:

$$m_{x_n}(\delta, q) = \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} \left| \int_0^h [\Psi_{x_n}(\tau + h) + \Psi_{x_n}(\tau - h) - 2\Psi_{x_n}(\tau)] d\tau \right| =$$

$$= \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} = \frac{1}{2} \left| \int_0^h [f(x_n + \tau + h) - f(x_n - \tau - h) + f(x_n + \tau - h) -$$

$$- f(x_n - \tau + h) - 2f(x_n + \tau) + 2f(x_n - \tau)] d\tau \right| \leq$$

$$\begin{aligned}
&\leq \frac{1}{2} \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} \int_0^h |f(x_n + \tau + h) - f(x_n + \tau) - f(x_n - \tau - h) + f(x_n - \tau) + \\
&\quad + f(x_n + \tau - h) - f(x_n - \tau) - f(x_n - \tau + h) + f(x_n - \tau)| d\tau \leq \\
&\leq \frac{1}{2} \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} \int_0^h [|f(x_n + \tau + h) - f(x_n + \tau)| + |f(x_n - \tau) - f(x_n - \tau - \\
&\quad - h)| + |f(x_n + \tau - h) - f(x_n - \tau)| + |f(x_n - \tau) - f(x_n - \tau + h)|] d\tau
\end{aligned}$$

თუ გამოვიყენებთ (16) პირობას, მივიღებთ :

$$m_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) = o \left(\sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \int_0^h \frac{du}{\ln \frac{1}{u}} \right), \quad n \rightarrow \infty$$

მეორე მხრივ :

$$\int_0^{\frac{1}{n}} \frac{du}{\ln \frac{1}{u}} = - \int_{+\infty}^u \frac{dt}{\ln t \cdot t^2} = \int_n^{+\infty} \frac{dt}{t^2 \cdot \ln t} \leq \frac{1}{\ln n} \int_n^{+\infty} \frac{dt}{t^2} = \frac{1}{\ln n} \cdot \left(-\frac{1}{t} \right) \Big|_n^{+\infty} = \frac{1}{n \cdot \ln n}$$

ამიტომ ,

$$n \cdot m_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} = o \left(\frac{1}{\ln n} \cdot \ln \frac{n}{\Phi(n)} \right) = o(1)$$

აქედან გამომდინარეობს, რომ სრულდება თეორემა 3-ის (8) პირობა. ამის გარდა, (16)-ის გათვალისწინებით მივიღებთ :

$$\sup_{\tau \in [-\tau_n; \tau_n]} |f(x_n + \tau) - f(x_n)| = o \left(\frac{1}{\ln \frac{1}{\tau}} \right) \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty$$

რადგან თეორემა 2-ის ორივე პირობა სრულდება, ამიტომ, მივიღეთ, რომ x წერტილში თანაბრად $\tilde{s}_n(x, f) - \tilde{f} \left(x, \frac{\pi}{n} \right) = o(1)$, $n \rightarrow \infty$.

თეორემა 3.2. ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და ამისთვის სრულდება პირობები :

$$f(t) - f'(t) = o\left(\frac{1}{\ln \ln \frac{1}{|t-t'|}}\right), \quad t, t' \rightarrow x, \quad (17)$$

$$a_n = o\left(\frac{(\ln n)^\alpha}{n}\right), \quad b_n = o\left(\frac{(\ln n)^\alpha}{n}\right), \quad (d \geq 0), \quad (18)$$

მაშინ x წერტილში $\tilde{s}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right)$ თანაბრად კრებადია 0-კენ, როცა $n \rightarrow \infty$.

დამტკიცება. ვთქვათ $q(n) = \ln \Phi(n)$. მაშინ ნებისმიერი (x_n) მიმდევრობისთვის, რომლისთვისაც $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$, ($m_x(\delta, q)$ -ისა და $\Psi_{x_n}(t)$ -ის განსაზღვრებებიდან გამომდინარე), გვაქვს :

$$\begin{aligned} \widetilde{m}_{x_n}(\delta, q) &= \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} \left| \int_0^h [\Psi_{x_n}(\tau + h) + \Psi_{x_n}(\tau - h) - 2\Psi_{x_n}(\tau)] d\tau \right| = \\ &= \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} = \frac{1}{2} \left| \int_0^h [f(x_n + \tau + h) - f(x_n - \tau - h) + f(x_n + \tau - h) - \right. \\ &\quad \left. - f(x_n - \tau + h) - 2f(x_n + \tau) + 2f(x_n - \tau)] d\tau \right| \leq \\ &\leq \frac{1}{2} \sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \sup_{0 \leq t \leq \frac{\ln \Phi(n)}{\Phi(n)}} \int_0^h [|f(x_n + \tau + h) - f(x_n + \tau)| + |f(x_n - \tau) - f(x_n - \tau - \\ &\quad - h)| + |f(x_n + \tau - h) - f(x_n - \tau)| + |f(x_n - \tau) - f(x_n - \tau + h)| d\tau]. \end{aligned}$$

თუ გამოვიყენებთ (17)-ს, მივიღებთ :

$$m_{x_n}\left(\frac{1}{n}, q\right) = o\left(\sup_{0 \leq h \leq \frac{1}{n}} \int_0^h \frac{du}{\ln \ln \frac{1}{u}}\right), \quad n \rightarrow \infty.$$

თავის მხრივ :

$$\int_0^{\frac{1}{n}} \frac{du}{\ln \ln \frac{1}{u}} = - \int_{+\infty}^u \frac{dt}{\ln \ln t \cdot t^2} = \int_n^{+\infty} \frac{dt}{t^2 \cdot \ln \ln t} \leq \frac{1}{\ln \ln n} \int_n^{+\infty} \frac{dt}{t^2} = \frac{1}{\ln \ln n} \cdot \left(-\frac{1}{t}\right) \Big|_n^{+\infty} = \frac{1}{n \cdot \ln \ln n}.$$

უკანასკნელიდან გამომდინარე მივიღებთ :

$$\widetilde{m}_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) = o \left(\frac{1}{n \ln n} \right), \quad \text{სწუ} \quad (19)$$

$$n \cdot m_{x_n} \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln n = o(1), \quad n \rightarrow \infty$$

(18)-დან ვიღებთ შეფასებას

$$C \frac{n}{(\ln n)^{\alpha+1}} \leq \Phi(n) \leq n \quad (20)$$

(19)-დან და (20)-დან გამომდინარეობს, რომ სრულდება თეორემა 3-ის (8) პირობა. მართლაც,

$$\begin{aligned} n \cdot \widetilde{m}_x \left(\frac{1}{n}, q \right) \ln \frac{n}{\Phi(n)} &= o \left(\frac{1}{n \ln n} \cdot \ln \frac{n}{\Phi(n)} \right) = \left(\frac{1}{n \ln n} \cdot \ln \frac{n}{\Phi(n)} \right) = \\ &= \left(\frac{1}{n \ln n} \cdot \ln(c(\ln n)^{\alpha+1}) \right) = o(1) \end{aligned}$$

თეორემა 2-ის 7 პირობა გამომდინარეობს 1-დან. მართლაც,

$$\sup_{\tau \in [-\tau_n; \tau_n]} |f(x_n + \tau) - f(x_n)| = o \left(\frac{1}{n \ln \frac{1}{\tau}} \right) \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty$$

მივიღეთ, რომ სრულდება თეორემა 2-ის ორივე პირობა, ამიტომ x წერტილში $\widetilde{S}_n(x, f) - \tilde{f} \left(x, \frac{\pi}{n} \right) \rightarrow 0$ თანაბრად, როცა $n \rightarrow \infty$.

თეორემა 3.3. (სატოს თეორემა). ვთქვათ, $f(t) \in L(0; 2\pi)$ და x წერტილში სრულდება პირობა :

$$f(t) - f(t') = o \left(\frac{1}{n \ln \frac{1}{|t-t'|}} \right), \quad t, t' \rightarrow x,$$

და

$$a_n = O\left(\frac{(\ln \ln n)^\alpha}{n}\right), \quad b_n = O\left(\frac{(\ln \ln n)^\alpha}{n}\right), \quad (d > 1),$$

მაშინ x წერტილში $\tilde{s}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right)$ თანაბრად კრებადია 0-კენ, როცა $n \rightarrow \infty$.

ამ თეორემის მტკიცება თეორემა B-ს მტკიცების ანალოგიურია, ამიტომ მას აქ არ განვიხილავთ. C-თი აღვნიშნავთ აბსოლუტურ მუდმივებს, რომლების საზოგადოდ სხვადასხვაა.

§ 4. ძირითადი დებულებების დამტკიცება

თეორემა 1-ის დამტკიცება.

$$\tilde{s}_n(x, f) = -\frac{2}{\pi} \int_0^\pi \Psi_x(t) \widetilde{D}_n^*(t) dt = -\frac{2}{\pi} \int_0^\pi \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt$$

$$\tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) = -\frac{1}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^\pi \frac{f(x+t) - f(x-t)}{2tg\frac{t}{2}} dt$$

$$I_n = \tilde{s}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) = -\frac{2}{\pi} \int_0^\pi \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt + \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^\pi \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt =$$

$$= -\frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^\pi \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt - \frac{2}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{n}} \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt + \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^\pi \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt =$$

$$= \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^\pi \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} \cos nt dt - \frac{2}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{n}} \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt = A_1 - A_2 = I_n$$

$$A_2 = \frac{2}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{n}} \frac{\Psi_x(t)}{2tg\frac{1}{2}t} (1 - \cos nt) dt \frac{2}{x} \frac{1 - \cos nt}{2tg\frac{1}{2}t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau \Big|_0^{\frac{\pi}{n}} - \frac{2}{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{n}} \left(\frac{1 - \cos nt}{2tg\frac{1}{2}t} \right)' \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt =$$

$$= A_3 - A_4$$

$$A_3 = \frac{2}{\pi} \frac{2 \sin^2 \frac{nt}{2}}{2tg\frac{1}{2}t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau \Big|_0^{\frac{\pi}{n}} = |A_3| \leq \left| \frac{4}{\pi} \frac{1}{2tg\frac{1}{2}t} \int_0^{\frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau \right| = \frac{4}{\pi} \frac{1}{\frac{\pi}{n}} o\left(\frac{\pi}{n}\right) = o(1)$$

$$\begin{aligned}
|A_4| &= \left| \frac{2}{\pi} \int_0^t \frac{\frac{\pi}{n} n \sin nt \cdot 2tg \frac{1}{2}t - (1 - \cos nt) \frac{1}{\cos^2 \frac{1}{2}t}}{4tg^2 \frac{1}{2}t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt \right| = \\
&= \left| \frac{2}{\pi} \int_0^t \frac{n \sin nt}{2tg \frac{1}{2}t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt - \frac{2}{\pi} \int_0^t \frac{\frac{\pi}{n} 2\sin^2 \frac{nt}{2} \frac{1}{\cos^2 \frac{1}{2}t}}{4tg^2 \frac{1}{2}t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt \right| = \\
&\leq \frac{2}{\pi} \int_0^t \frac{n}{t} \cdot o(t) dt + \frac{2}{\pi} \int_0^t \frac{nt \cdot \frac{1}{2}}{t^2} o(t) = o(1) + o(1) = o(1)
\end{aligned}$$

ამრიგად, $A_2 = o(1)$. შევაფასოთ

$$A_1 = \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\pi} \frac{\Psi_x(t)}{2tg \frac{1}{2}t} \cos nt dt. \quad A_1 = \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\pi} \frac{\Psi_x(t)}{t} \cos nt dt + \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\pi} \Psi_x(t) \left[\frac{1}{2tg \frac{1}{2}t} - \frac{1}{t} \right] \cos nt dt$$

რადგან $\frac{1}{2tg \frac{1}{2}t} - \frac{1}{t}$ არის სასრული ვარიაციის ფუნქცია, ამიტომ A_1 -ის უკანასკნელი

შესაკრები $\rightarrow 0$ -ისაკენ. (მისწრაფება თანაბარია)

შესაფასებელი დაგვრჩა:

$$B_1 = \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\pi} \Psi_x(t) \frac{\cos nt}{t} dt = \frac{2}{\pi} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\pi} + \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} = B_2 + B_1^{(1)}$$

$$B_1^{(1)} =$$

$$\begin{aligned}
&\frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x(t) \frac{\cos nt}{t} dt = \frac{2}{\pi} \frac{\cos nt}{t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau \Big|_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} - \\
&-\frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \left(\frac{\cos nt}{t} \right)' \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt = \frac{2}{\pi} \frac{\cos 2\pi}{\frac{2\pi}{n}} \int_0^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau - \frac{2}{\pi} \frac{\cos \pi}{\frac{\pi}{n}} \int_0^{\frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau -
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& -\frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{-n \sin nt \cdot t - \cos nt}{t^2} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt = o(1) - o(1) + \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{n \sin nt}{t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt + \\
& + \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{\cos nt}{t^2} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt = o(1) + o(1) \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} n \sin nt dt + \frac{2}{\pi} o(1) \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{1}{t} dt = o(1)
\end{aligned}$$

ამიტომ საკმარისია შევავსოთ

$$B_2 = \frac{2}{\pi} \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x(\tau) \frac{\cos nt}{t} dt. \quad (21)$$

სამართლიანია შემდეგი

$$\int_{\frac{2\pi}{n}}^{\pi} \Psi_x(\tau) \frac{\cos nt}{t} dt = - \int_{\frac{\pi}{n}}^{\pi - \frac{\pi}{n}} \Psi_x\left(t + \frac{\pi}{n}\right) \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} dt = - \int_{\frac{3\pi}{n}}^{\pi + \frac{\pi}{n}} \Psi_x\left(t - \frac{\pi}{n}\right) \frac{\cos nt}{t - \frac{\pi}{n}} dt; \quad (22)$$

$$\begin{aligned}
& \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x\left(t + \frac{\pi}{n}\right) \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} dt = \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau \Big|_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} - \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \left(\frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}}\right)' \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \right. \\
& \left. + \frac{\pi}{n}\right) d\tau dt = \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} \int_{\frac{\pi}{n}}^{t + \frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau \Big|_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} - \\
& - \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{-n \sin nt \left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) - \cos nt}{\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right)^2} \int_{\frac{\pi}{n}}^{t + \frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau dt = \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} \left[\int_0^{t + \frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau - \right. \\
& \left. - \int_0^{\frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau \right] \Big|_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} +
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} n \frac{\sin nt \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) + \cos nt}{\left(\tau + \frac{\pi}{n} \right)^2} o \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) dt = \frac{\cos 2\pi}{\frac{3\pi}{n}} \left[\int_0^{\frac{3\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau - \int_0^{\frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau \right] - \\
& - \frac{\cos \pi}{\frac{2\pi}{n}} \left[\int_0^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau - \int_0^{\frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau \right] + n \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{\sin nt}{\tau + \frac{\pi}{n}} o \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) dt + \int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \frac{\cos nt}{\left(\tau + \frac{\pi}{n} \right)^2} o \left(\tau + \right. \\
& \left. + \frac{\pi}{n} \right) dt = o(1),
\end{aligned}$$

გ. ო.

$$\int_{\frac{\pi}{n}}^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x \left(t + \frac{\pi}{n} \right) \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} dt = o(1).$$

ანალოგიურად ვაჩვენებთ, რომ

$$\int_{\frac{2\pi}{n}}^{\frac{3\pi}{n}} \Psi_x \left(t - \frac{\pi}{n} \right) \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} dt = o(1).$$

ავიღოთ ისეთი $q^*(n)$, რომ

$$q^*(n) \leq q(n), \quad q^*(n) \rightarrow \infty, \quad \frac{q^*(n)}{\Phi(n)} \equiv \alpha_n \rightarrow 0;$$

$$n \cdot \tilde{m}_x \left(\frac{1}{n}, q^* \right) \ln q^*(n) = o(1), \quad \text{როცა } n \rightarrow \infty,$$

თეორემის თანახმად ასეთი $q^*(n)$ არსებობს. საშუალო მნიშვნელობის II თეორემის თანახმად

$$\left| \int_{\alpha_n}^{\pi - \frac{\pi}{n}} \Psi_x \left(t + \frac{\pi}{n} \right) \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} dt \right| \leq C_2 \frac{1}{q^*(n)} = o(1)$$

და

$$\left| \int_{\alpha_n}^{\pi} \Psi_x(t) \frac{\cos nt}{t} dt \right| \leq C_3 \frac{1}{q^*(n)} = o(1)$$

(21), (22), (23) და (24)-ის ძალით.

$$I_n = -\frac{1}{4\pi} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{\Psi_x\left(t + \frac{\pi}{n}\right)}{t + \frac{\pi}{n}} + \frac{\Psi_x\left(t - \frac{\pi}{n}\right)}{t - \frac{\pi}{n}} - 2\frac{\Psi_x(t)}{t} \right\} \cos nt dt + o(1) \quad (24')$$

$$\begin{aligned} & \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\Psi_x\left(t + \frac{\pi}{n}\right)}{t + \frac{\pi}{n}} \cos nt dt = \\ & = \frac{\cos nt}{t + \frac{\pi}{n}} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau \Big|_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} + \\ & + \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{n \sin nt}{t + \frac{\pi}{n}} + \frac{\cos nt}{\left(t + \frac{\pi}{n}\right)^2} \right\} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau dt = \\ & = \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{n \sin nt}{t + \frac{\pi}{n}} + \frac{\cos nt}{\left(t + \frac{\pi}{n}\right)^2} \right\} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + o(1). \end{aligned} \quad (25)$$

მაგრამ

$$\begin{aligned} & \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{\cos nt}{\left(t + \frac{\pi}{n}\right)^2} - \frac{\cos nt}{t^2} \right\} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau dt = \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\cos nt \left[t^2 - \left(t + \frac{\pi}{n}\right)^2 \right]}{\left(t + \frac{\pi}{n}\right)^2 t^2} o\left(t + \frac{\pi}{n}\right) dt = \\ & = o\left\{ \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{t}{n} + \frac{1}{n^2} dt \right\} = o\left(\frac{1}{n} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{1}{t^2} + \frac{1}{n^2} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t^3} \right) = o(1). \end{aligned}$$

ამრიგად, უკანასკნელის თანახმად (25)-დან გვაქვს :

$$\int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\Psi_x\left(t + \frac{\pi}{n}\right)}{t + \frac{\pi}{n}} \cos nt dt = \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{n \sin nt}{t + \frac{\pi}{n}} + \frac{\cos nt}{t^2} \right\} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + o(1). \quad (26)$$

ანალოგიურად, (24'), (25), (26), (27) და (28) –ის ძალით

$$\int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\Psi_x\left(t - \frac{\pi}{n}\right)}{t - \frac{\pi}{n}} \cos nt dt = \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{n \sin nt}{t - \frac{\pi}{n}} + \frac{\cos nt}{t^2} \right\} \int_0^t \Psi_x\left(\tau - \frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + o(1); \quad (27)$$

$$\int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\Psi_x(t)}{t} \cos nt dt = \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{n \sin nt}{t} + \frac{\cos nt}{t^2} \right\} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau dt + o(1). \quad (28)$$

$$\begin{aligned} I_n = & -\frac{1}{4\pi} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{\cos nt}{t^2} \int_0^t \left[\Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) + \Psi_x\left(\tau - \frac{\pi}{n}\right) - 2\Psi_x(\tau) \right] d\tau - \frac{n \sin nt}{t + \frac{\pi}{n}} \int_0^t \Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) d\tau + \right. \\ & \left. + \frac{n \sin nt}{t - \frac{\pi}{n}} \int_0^t \Psi_x\left(\tau - \frac{\pi}{n}\right) d\tau - 2 \frac{n \cos nt}{t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau \right\} dt + o(1). \end{aligned}$$

თუ $t \in \left[0; \frac{q(n)}{\phi(n)}\right]$, მაშინ,

$$\left| \int_0^t \left[\Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) + \Psi_x\left(\tau - \frac{\pi}{n}\right) - 2\Psi_x(\tau) \right] d\tau \right| \leq \tilde{m}_x\left(\frac{\pi}{n}, q\right)$$

ამრიგად, თეორემის პირობის თანახმად,

$$\begin{aligned} & \left| \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\cos nt}{t^2} \int_0^t \left[\Psi_x\left(\tau + \frac{\pi}{n}\right) + \Psi_x\left(\tau - \frac{\pi}{n}\right) - 2\Psi_x(\tau) \right] d\tau dt \right| \leq \tilde{m}_x\left(\frac{\pi}{n}, q\right) \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t^2} \leq n \tilde{m}_x\left(\frac{\pi}{n}, q\right) = \\ & = o(1) \end{aligned}$$

უკანასკნელი შეფასების ძალით,

$$I_n = -\frac{1}{4\pi} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ \frac{n \sin nt}{t + \frac{\pi}{n}} \int_0^t \Psi_x \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) d\tau + \frac{n \sin nt}{t - \frac{\pi}{n}} \int_0^t \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau - 2 \frac{n \sin nt}{t} \int_0^t \Psi_x(\tau) d\tau \right\} dt + o(1) \quad (29)$$

განვიხილოთ

$$\begin{aligned} A_n &= \frac{2}{\pi} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \left\{ n \left(\frac{1}{t + \frac{\pi}{n}} - \frac{1}{t} \right) \sin nt \int_0^t \Psi_x \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) d\tau + n \left(\frac{1}{t - \frac{\pi}{n}} - \frac{1}{t} \right) \sin nt \int_0^t \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau \right\} dt = \\ &= -\pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{t(t + \frac{\pi}{n})} \int_0^t \Psi_x \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt + \pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{t(t - \frac{\pi}{n})} \int_0^t \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt. \end{aligned}$$

თუ უკანასკნელ ინტეგრალში მოვახდენთ ცვლადთა გარდაქმნას, გვექნება :

$$\begin{aligned} A_n &= -\pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{t(t + \frac{\pi}{n})} \int_0^t \Psi_x \left(\tau + \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt + \pi \int_0^{\alpha_n - \frac{2\pi}{n}} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} \int_0^{t + \frac{2\pi}{n}} \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt = \\ &= -A_n^{(1)} + A_n^{(2)}. \end{aligned} \quad (30)$$

შევაფასოთ ინტეგრალები (გამოყენებული იქნება თეორემის პირველი პირობა)

$$\begin{aligned} \int_{\alpha_n - \frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} \int_0^{t + \frac{2\pi}{n}} \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt &= \int_{\alpha_n - \frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} \int_{-\frac{\pi}{n}}^{t + \frac{\pi}{n}} \Psi_x(\tau) d\tau dt = \\ &= \int_{\alpha_n - \frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} o\left(t + \frac{\pi}{n}\right) = o\left(\int_{\alpha_n - \frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t + \frac{2\pi}{n}}\right) = o\left(\frac{2\pi}{n \alpha_n}\right) = o(1), \end{aligned} \quad (31)$$

და

$$\begin{aligned} \int_0^{\frac{2\pi}{n}} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} \int_0^{t + \frac{2\pi}{n}} \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt &= \int_0^{\frac{2\pi}{n}} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} o\left(t + \frac{\pi}{n}\right) = o\left(\frac{n}{2\pi} \frac{2\pi}{n}\right) = \\ &= o(1) \end{aligned} \quad (32)$$

(30), (31) და (32) – დან გვაქვს :

$$A_n^{(2)} = \pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{(t + \frac{\pi}{n})(t + \frac{2\pi}{n})} \int_0^{t + \frac{2\pi}{n}} \Psi_x \left(\tau - \frac{\pi}{n} \right) d\tau dt + o(1) \quad (33)$$

შევაფასოთ ინტეგრალი :

$$\begin{aligned} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{\left(t+\frac{\pi}{n}\right)\left(t+\frac{2\pi}{n}\right)} \int_0^{\frac{2\pi}{n}} \Psi_x\left(\tau-\frac{\pi}{n}\right) d\tau dt &= \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{\left(t+\frac{\pi}{n}\right)\left(t+\frac{2\pi}{n}\right)} o\left(\frac{\pi}{n}\right) = o\left(\frac{1}{n} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t^2}\right) = \\ &= o\left\{\frac{1}{n}\left(\frac{1}{\alpha_n} + \frac{n}{2\pi}\right)\right\} = o(1) \end{aligned} \quad (34)$$

ამრიგად, თუ გავითვალისწინებთ (30), (33) და (34)-ს, გექნება :

$$\begin{aligned} A_n &= -\pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{t\left(t+\frac{\pi}{n}\right)} \int_0^t \Psi_x\left(\tau+\frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + \pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{\left(t+\frac{\pi}{n}\right)\left(t+\frac{2\pi}{n}\right)} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{t+\frac{2\pi}{n}} \Psi_x\left(\tau-\frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + \\ &+ o(1) = -\pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{t\left(t+\frac{\pi}{n}\right)} \int_0^t \Psi_x\left(\tau+\frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + \pi \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{\left(t+\frac{\pi}{n}\right)\left(t+\frac{2\pi}{n}\right)} \int_0^t \Psi_x\left(\tau+\frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + \\ &+ o(1) = \frac{2\pi^2}{n} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{\sin nt}{t\left(t+\frac{\pi}{n}\right)\left(t+\frac{2\pi}{n}\right)} \int_0^t \Psi_x\left(\tau+\frac{\pi}{n}\right) d\tau dt + o(1) = o\left(\frac{1}{n} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t\left(t+\frac{2\pi}{n}\right)}\right) = \\ &= o\left(\frac{1}{n} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t^2}\right) \end{aligned} \quad (35)$$

(29) და (35) ტოლობები გვაძლევს :

$$I_n = -\frac{1}{4\pi} \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{n \sin nt}{t} \int_0^t \left[\Psi_x\left(\tau+\frac{\pi}{n}\right) + \Psi_x\left(\tau-\frac{\pi}{n}\right) - 2\Psi_x(\tau) \right] d\tau dt + o(1).$$

თუ $q^*(n)$ -ს შევარჩევთ ისე, რომ მან დააკმაყოფილოს თეორემის მეორე პირობა,

გვექნება :

$$\begin{aligned} |I_n| &\leq \tilde{m}_x\left(\frac{\pi}{n}, q^*\right) \cdot n \cdot \left| \int_{\frac{2\pi}{n}}^{\alpha_n} \frac{dt}{t} \right| = o\left[\tilde{m}_x\left(\frac{1}{n}, q\right) n \cdot \left(\ln \alpha_n - \ln \frac{2\pi}{n} \right) \right] = \\ &= o\left[n \tilde{m}_x\left(\frac{1}{n}, q\right) \cdot \ln \frac{q^*(n)n}{\Phi(n)} \right] = o\left[n \tilde{m}_x\left(\frac{1}{n}, q\right) \cdot \ln \frac{n}{\Phi(n)} \right] + o\left[n m_x\left(\frac{1}{n}, q\right) \cdot \ln q^*(n) \right] = \\ &= o(1). \end{aligned}$$

თეორემა დამტკიცებულია.

თეორემა 2-ის დამტკიცება. დამტკიცება გამომდინარეობს თეორემა 1-ის ანალოგიურად, თუ x წერტილის მაგივრად განვიხილავთ მისკენ კრებად (x_n) მიმდევრობას.

თეორემა 3-ის დამტკიცება. თეორემა 2-დან გამომდინარეობს, რომ $t \in \left[0, \frac{q(n)}{\phi(n)}\right]$ -თვის

$$\int_0^t \{f(x_n + u) - f(x_n - u)\} du = o(t), \quad t \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty. \quad (36)$$

ამრიგად, თუ თეორემა 1-ის (1) და (2) პირობებს შევცვლით (36) და (8) პირობებით, მივიღებთ, რომ ნებისმიერი (x_n) მიმდევრობისათვის, რომლისთვისაც $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$,

$$\tilde{S}_n(x_n, f) - \tilde{f}\left(x_n, \frac{\pi}{n}\right) \rightarrow o(1), \quad n \rightarrow \infty,$$

სადაც $o(1)$ არ არის დამოკიდებული (x_n) მიმდევრობის შერჩევაზე. მაშინ

$$\left| \tilde{S}_n(x_n, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) \right| = \left| \tilde{f}\left(x_n, \frac{\pi}{n}\right) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right) \right| + o(1), \quad n \rightarrow \infty.$$

საიდანაც გამომდინარეობს, რომ x წერტილში $\tilde{S}_n(x, f) - \tilde{f}\left(x, \frac{\pi}{n}\right)$ თანაბრად კრებადია 0-კენ როცა $n \rightarrow \infty$.

§5. ლიტერატურა

- [1] Бари Н.К., Тригонометрические ряды. Физматгиз (Москва), 1961.
- [2] Fatou P., Séries trigonométriques et séries de Teylor. Acta Mathematica (Uppsala), 30 (1906), 335-400.
- [3] Palay R., On Fourier series with positive coefficients. Journal of the London Math. Soc., 7(1932), 205-208.
- [4] Szász O., Zur Konvergenztheorie der Fourierschen Reihen. Acta Mathematica (Uppsala), 61 (1933), 185-201.
- [5] Зигмунд А., Тригонометрические ряды, т. I (Москва, 1965).
- [6] Lebesgue H., Sur la représentation trigonométrique approchée des fonctions satisfaisant à une condition de Lipschitz, Bulletin de la Soc. Math. de France, 38(1910), 184-210.
- [7] Salem R. Essais sur les séries trigonometriques. Actualité Sci. et Industr., 862 (Paris, 1940).
- [8] Nash J., Uniform convergence of Fourier series, Rice Inst. Pamphlet (1953), 31-57.
- [9] Sato M., Uniform convergence of Fourier series, Proc. Japan Acad., 30 (1954), 528-531.
- [10] Захаров А. А., Сходимость и равномерная сходимость рядов Фурье, Изв. АН СССР. Сер. матем., 1971, том 35, выпуск 2, 367-380.

